

Εργασιακές Σχέσεις: ποια έννομη προστασία

Αποτελεί κοινό τόπο πλέον στους νομικούς ότι η παγκοσμιοποίηση στο χώρο του εποικοδομηματος **δεν φέρνει τη διεύρυνση** κάθε θετικού κεκτημένου δικαιωμάτων και ελευθεριών από τη μια χώρα στην άλλη, **αλλά τον περιορισμό** και την αποικοδόμηση κάθε εσωτερικού συστήματος νομικού πολιτισμού και η ανατροπή των δημοκρατικών κατακτήσεων, ώστε να υπάρξει τελικά ενοποίηση του δικονομικού και ουσιαστικού ποινικού δικαίου στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο της έλλειψης σεβασμού στοιχειωδών δικαιωμάτων (τρομονόμοι, ευρωφακέλλωμα κλπ).

Αλλο τόσο είναι προφανές ότι στο επίπεδο της οικονομικής βάσης η παγκοσμιοποίηση παρά τις περι του αντιθέτου διακηρύξεις δεν δημιουργεί ενοποίηση του επιπέδου ευημερίας προς τα πάνω αλλά αντίθετα επιφέρει μετακύληση του κόστους της μισθωτής εργασίας από τις σύγχρονες καπιταλιστικές ενώσεις στις ζώνες χαμηλότερου κόστους, υποβάθμιση των όρων ζωής της εργατικής τάξης και ανατροπή των κεκτημένων δικαιωμάτων της.

Τα ηχηρά «όχι» στο Ευρωσύνταγμα της περασμένης άνοιξης αλλά και οι ακόμα πιο ηχηρές διαδηλώσεις και εξεγέρσεις που δонούν αυτή τη στιγμή τη Γαλλία αποτελούν την τρανότερη **απόδειξη της διάλυσης του μύθου των δήθεν ευεργετημάτων της παγκοσμιοποίησης** σε μεγάλες μερίδες των πληθυσμών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ίσως γι' αυτό και οι εμπνευστές της οδηγίας Μπολκενστάιν, που είναι ό,τι χειρότερο έχει να παρουσιάσει ο νομικός πολιτισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κατεύθυνση δήθεν του ενιαίου κοινωνικού χώρου, την κρατούν ακόμη στο συρτάρι.

Στην Ελλάδα, την περίοδο αυτή διαλύεται ένας άλλος μύθος : **Ο μύθος της δήθεν ισχυρής έννομης προστασίας υπέρ των εργαζομένων** στο χώρο του ελληνικού κράτους δικαίου. Σειρά εξελίξεων στο χώρο της οικονομίας και του εργατικού δικαίου το αποδεικνύουν :

1) Παρά το γεγονός ότι η **φορολογία** του κεφαλαίου στην Ελλάδα είναι **χαμηλότερη** από την αντίστοιχη στις χώρες της Ε.Ε, όπως επίσης και οι μισθοί των εργαζομένων, παρά το γεγονός ότι ο μέσος όρος απόδοσης κερδών επενδεδυμένων κεφαλαίων είναι αρκετά υψηλότερος από τον μέσο όρο απόδοσης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ελληνική αστική τάξη επιμένει να μην επενδύει, να μεταφέρει αλλού τις παραγωγικές της δραστηριότητες.

□ Οι γειτονικές χώρες προσφέρουν καταφανώς χαμηλότερο εργατικό κόστος, που είναι αδύνατο να ανταγωνιστεί το ελληνικό όση συμπίεση και να υποστούν οι μισθοί των ελλήνων εργαζομένων, που χρόνια τώρα παραμένουν καθηλωμένοι μέσα από **ψευδή τιμαριθμικά δεδομένα** που συγκαλύπτουν τις υπέρογκες ανατιμητικές τάσεις ιδιαίτερα μετά την καθιέρωση του ευρώ και κρατούν τους μισθούς καθηλωμένους με συμβολικά επίπεδα αυξήσεων ανάξια λόγου από κάθε άποψη.

Η μισθωτή βιομηχανική εργασία μετατοπίζεται εκτός των γεωγραφικών ορίων της χώρας, σε «εργοδοτικούς παραδείσους».

□ **2)** Στη συμπίεση έως και κατάργηση της αμοιβής του χρόνου εργασίας έρχονται να εισφέρουν και οι τελευταίες νομοθετικές ρυθμίσεις του ν. 3385/2005 για τη **διευθέτηση του χρόνου εργασίας**, οι

οποίες επαναφέρουν σε χαμηλά επίπεδα την αποτίμηση της αμοιβής της υπερωριακής απασχόλησης, μεταφέρουν επιχειρηματικά ρίσκα στον εργαζόμενο και παρέχουν σοβαρό **αντικίνητρο** διενέργειας **νέων προσλήψεων**, έτσι ώστε να αποτελούν παράγοντα εκτόξευσης της ανεργίας σε υψηλά επίπεδα.

3) Την αποτελεσματικότητα της ταξικής πάλης της εργοδοσίας έρχεται να συμπληρώσει η σκόπιμη πολιτική του δικομματικού νομοθέτη για τους εργαζομένους αλλοδαπούς, που με σειρά διαδοχικών νόμων και ιδίως τον τελευταίο (ν. 3386/2005) επιμένει να συντηρεί έναν **πολυάριθμο στρατό απασχολήσιμων** αλλοδαπών ικανών να καλύψουν τα κενά στις παραγωγικές θέσεις εργασίας της χώρας, ανίκανων όμως να διεκδικήσουν οποιοδήποτε δικαίωμά τους καθώς εργάζονται ανασφάλιστοι, χωρίς νόμιμη παραμονή και άδεια εργασίας στη χώρα, κάτω από συνθήκες που εύκολα τους καταστούν όμηρους στα χέρια του οποιουδήποτε εργοδότη που κυριολεκτικά τους «ξεξουμίζει» για ένα μεροκάματο πείνας από το πρωί μέχρι το βράδυ, που αν σταθούν τυχεροί θα το στείλουν στις οικογένειές τους στις τριτοκοσμικές χώρες προέλευσής τους, προκειμένου να τις συντηρήσουν.

Η σκοπιμότητα της διατήρησης αυτού του εφεδρικού στρατού των ανέργων διαπιστώνεται αναμφίβολα από τις προϋποθέσεις που τάσσει ο νόμος 3386/2005, τόσο όσον αφορά την έλευση νέων οικονομικών μεταναστών για εύρεση εργασίας, αφού απαιτείται κατ' ουσίαν θεσμοθετημένη (οιονεί **οργανική**) θέση εργασίας προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος (άρθρο 14 επ.) ή να φέρει μαζί του το ποσό των 60.000 ευρώ (ποσό αστρονομικό που θα κατείχε μόνο ένας μεγαλοαστός για τα δεδομένα των χωρών προέλευσης των οικονομικών μεταναστών από χώρες τύπου Ιράν, Νιγηρία κλπ, βλ. άρθρο 24) προκειμένου να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

4) Στο επίπεδο των νομοθετικών ρυθμίσεων, η εργατική νομοθεσία εξακολουθεί κατά κύριο λόγο να διέπεται από τρία μονοσέλιδα νομοθετήματα του 1920, του 1945 και του 1955 (2120, 690, 3198).

Οι εργαζόμενοι μένουν εντελώς απροστάτευτοι στην κοροϊδία του δανεισμού και την νομιμοποίηση του ανθρωποεμπορίου, στην εναλλαγή εργοδοτών σε ομίλους επιχειρήσεων, ενώ ταυτόχρονα βλέπουν να μην υφίστανται **καμία διοικητική κύρωση οι εργοδότες οι οποίοι οφείλουν** χρήματα σε εργαζομένους.

□ Έτσι, αντίθετα από ότι συμβαίνει σε περίπτωση οφειλής προς το Δημόσιο ή τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ανά πάσα στιγμή οι οφειλέτες εργοδότες είναι ελεύθεροι να ιδρύουν νέες επιχειρήσεις, να μεταβιβάζουν τις υπάρχουσες και γενικώς να κυκλοφορούν ως επιχειρηματίες στην αγορά παρά την ύπαρξη χρεών προς εργαζομένους.

Το παράθυρο της «διακοπής λειτουργίας των επιχειρήσεων» έχει νομιμοποιήσει άπειρες ομαδικές απολύσεις χωρίς τις νόμιμες προϋποθέσεις

5) Η «**νομολογιακή φιλοτιμία**» των Ελλήνων δικαστών, που υπό συνθήκες έντονης κοινωνικοπολιτικής πίεσης τις προηγούμενες δεκαετίες, συμπλήρωνε τα κενά, **έχει προ πολλού υποχωρήσει**. Οι πιέσεις αυτή τη φορά προέρχονται από τα ανώτερα κλιμάκιά της, έχουν τη δική τους ιστορία (βλ. εγκύκλιο Μαθθία 1999), στα οποία και σταματά κάθε πρωτόδικη παρέκκλιση.

Έτσι ο έλεγχος της καταχρηστικότητας των απολύσεων διαρκώς χαλαρώνει. Επιδίκαση αμοιβής

υπερωριακής απασχόλησης καταγράφεται σπάνια. Συμβολική παραμένει και η ποινική προστασία των εργαζομένων, καθώς η αυτόφωρη διαδικασία εις βάρος εργοδοτών οι οποίοι καθυστερούν δεδουλευμένες αποδοχές εργαζομένων παραμένει σε αχρησία, και οι προβλεπόμενες ποινές χαϊδεύουν αντί να τιμωρούν.

□ Παράλληλα αγγίζουν το 95% οι αποφάσεις των τελευταίων ετών που κηρύσσουν παράνομες και καταχρηστικές τις απεργίες μετά από προσφυγές των εργοδοτών. Εως και η απεργία της Πρωτομαγιάς 2001 κρίθηκε έτσι με απόφαση μάλιστα που εξέδωσε πριν δύο χρόνια συνδικαλιστής και συχνά απεργός δικαστής, σημερινό μέλος του Δ.Σ. της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων.

6) Η κατάργηση της έννομης προστασίας των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα φαίνεται έκδηλα και από τα πινάκια των εργατικών διαφορών στα πολιτικά δικαστήρια, τα οποία ολοένα και αδειάζουν από εργατικές διαφορές στο χώρο του ιδιωτικού δικαίου. Το είδος του έλληνα δικηγόρου - εργατολόγου τείνει να καταργηθεί και σταδιακά μετατρέπεται από δικηγόρο - εργατολόγο σε δικηγόρο - «συνταξιολόγο» ή μετακινείται σε μάχες επιδομάτων προς τον χώρο των εργαζομένων στο Δημόσιο τομέα.

Αλλά και από τον τελευταίο δεν λείπουν περιστατικά που κλονίζουν ισχυρά πλέον ακόμη και την παραδοχή της έννομης προστασίας των εργαζομένων στο Δημόσιο.

Η πασίγνωστη πια ομηρία των συμβασιούχων και το κρυφτούλι με τα προεδρικά διατάγματα και την Ε.Ε, η στόχευση της άρσης της νομιμότητας στο Δημόσιο αρχής γενομένης από τις ΔΕΚΟ και ο περιορισμός εκτελεστότητας των αποφάσεων που στρέφονται κατά του Δημοσίου είτε με τη μορφή διαταγής πληρωμής (άρθρο 20 του ν. 3301/2005) είτε με τη μορφή των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 4Ε του ν. 3388/2005) δεν αφήνουν περιθώρια για αντίθετη θεώρηση.

.....

Είναι προφανές ότι την κατάρρευση αυτή των δικαιωμάτων των εργαζομένων την έχει προκαλέσει η ήττα στο ιδεολογικό και πολιτικό επίπεδο όσων τις προηγούμενες δεκαετίες αγωνίστηκαν για ένα άλλο κοινωνικό μοντέλο χωρίς εκμετάλλευση και με προοπτική κυριαρχία της εργατικής τάξης. Όσο οι κατακτήσεις του περασμένου αιώνα και στο εργασιακό και στο ασφαλιστικό επίπεδο υπήρξαν προϊόντα της νικηφόρας διαδρομής της εργατικής τάξης για την απελευθέρωσή της, άλλο τόσο η κατάρρευση και η αποικοδόμηση αποτελούν σημεία της ήττας και της επικράτησης του νεοφιλελευθερισμού στο ιδεολογικό και πολιτικό επίπεδο.□

Ζητείται κίνημα αντίστασης.

7/11/2005